

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — " —
četrt " 6 " 50 —
mesec " 2 " 20 —

V upravnstvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — " —
četrt " 5 " —
mesec " 1 " 70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnstvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2. I. 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 77.

V Ljubljani, v sredo 4. aprila 1900.

Letnik XXVIII.

Protikatoliško gibanje v Avstriji.

V dobi vprašanj smo. Kaj je temu vzrok, ali duh časa ali usoda ali nujna posledica vednega napredka, se ne da lahko povedati; toda naj bo že kakor hoče, res je le, da smo se malo vprašanj rešili, pač pa se ista vedno množe. In tako so nas nemški nacionalci pred dobrimi dvema leti osrečili z novim — protirirskim vprašanjem.

»Proč od Rima« — vprašanje? poreče kdo. Da, vprašanje in sicer precej pomenljivo. Le premišljajmo malo zadnji čas in prepričali se bomo, da lahko govorimo ne le o protirirskem gibanju, ampak tudi o protirirskem vprašanju.

Pred vsem je treba poudariti, da to vprašanje ni samo versko, ampak tudi eminentno politično. Res je, da kaže to gibanje na zunaj v prvi vrsti verski značaj in večina tudi ne vidi v njem drugega, toda v stvari sami je nekaj več. Ne vera, ne, ta ne peče že itak brezverskih nacionalnih voditeljev, ampak Avstrija jih tišči. Zato »Proč od Rima« ni nič drugega nego: »Proč od Avstrije«. To je dovolj jasno povedal Wolf sam v svoji »Ostdeutsche Rundschau«. »Opetovano ponavljamo, da izvira naše ljudsko geslo: »Proč od Rima« iz čisto političnih razlogov. Da bi kdo nagovarjal v smislu kakega veroizpovedanja . . . zato ni in ne bo nobene nemške ljudske stranke«.

Pa ne samo Wolf, tudi drugi protestantje razlagajo to gibanje kot politično demonstracijo. Čujmo le dunajskega evangelijskega župnika dr. Johanny, ki je pri blagoslovljanju neke cerkve dejal, da evangelijska cerkev nikakor ne more simpatizovati s teženjem onih, ki pod devizo: »Proč od Rima« razširjajo prestop k protestantizmu kot politično demonstracijo.

Kakor znano, se je pričelo protirirsko gibanje za časa Badenijevih jezikovnih naredeb dne 5. aprila 1897. Te naredbe seveda Nemcem niso bile všeč; začeli so mrmljati in gosti, a niso znali dati duška svoji ne-

volji. Iz zadrege sta jih rešila Wolf in Schönerer, ki sta znala porabiti ugodno priliko za svoje namene. Udarila sta po katoliški cerkvi, češ, da je ta kriva vseh nerednosti, ker je preveč slovanska in sovražna nemškemu narodu.

Kaj je prignalo ekskviteza in njegovega sodruga, da sta potegnila vero v svojo politično gonjo? Samo strah, da se ne bi Slovani polastili nadvlade v Avstriji. Poslužila sta se torej najradikalnejšega sredstva, pa ne nepremišljeno. To je gotovo, da je v Avstriji bodočnost slovanska; zakaj 9 milij. Nemcev ne bo moglo dolgo ustavljati 14 milijonov Slovanov. Ako se hočejo torej vzdržati Nemci na krmilu, potrebujejo zunanje pomoči. Zato pa je treba vezi, ki je trdnjša nego narodnost sama, vezi, ki družijo srca vseh slojev — vere. Po pravici smemo namreč trditi, da bi se protestantska Nemčija preje pobrigala s svojimi vojaki in topovi za protestantske avstrijske Nemce nego za katoliške. To je že dobro vedel Bismarck in da se ni bal katolikov, kje bi bila danes Avstrija? »Ne mislim in še sploh nikdar nisem mislil na sklopitev Nemčije z Avstrijo«, je dejal nekoč Bismarck, »zakaj tako bi le koristil nemškemu katolikom, katerih bi potem imeli dobrih 18 milijonov. Katoliški centrum bi dobil neizmerno moč in protestantska Nemčija bi izginila«.

Česar torej oče avstrijsko nemške irendente ni upal, sta poskusila Wolf in Schönerer. Poprej »Proč od Rima — nazaj k Lutru« in potem »eno ljudstvo, en cesar, en Bog«.

Znamenje za protirirsko gibanje je dal Jurij Schönerer, ki je menda še vedno jezen na Avstrijo, ker je izgubil svoje vitezstvo. Kot urednik časopisa »Unverfälschte Deutsche Worte« je izdal 18. nov. 1898. dolg oklic, iz katerega povzamemo glavne misli:

»Proč od Rima! Slovanska oholost in rimska vladateljnost sta se zvezali proti stari nemški vzhodni krajini . . . Nevarnost iz Rima raste dan na dan; klerikalna agitacija, ki ima ogromna sredstva, spodkopava

mogočno nemško državno zgradbo, ki jo je postavil Bismarck. Vidi pa, da je to le mogoče, če izroči Avstrijo Slovanom. Branimo se: Proč od Rima! Dovolj dolgo smo že govorili o prestopu; besedam naj sledi dejanje. Proč torej z okovi, ki nas vežejo na Nemčijo sovražno cerkev. Ne jezuitski, ampak germanski duh mora vladati v nemških deželah«.

Oklic je bil sicer zaplenjen, a prišel je vendar le v javnost. Nacionalcii so namreč 17. novembra 1898 vložili v drž. zboru interpelacijo radi tega in kot interpelacija se je razširil oglas potem po vsem svetu. Na tisoče izvodov se je takrat razmetalo med ljudstvo, zaupniki pa so dobili ob enem tudi formular za prestop. Pač lep vapeh konfiskacije!

Prvo zborovanje v ta namen so imeli nacionalcii 15. prosinca 1899 na Dunaju. Glavni govornik je bil seveda Schönerer, ki se je širokoustil, da bo nabral do 1. aprila najmanj 10.000 prestopnikov. Ta mož se je zmotil; 1. april je prišel, a jih še pol toliko ni bilo. Odložil je potem do 1. novembra, toda 10.000 se jih ni hotelo oglasiti. Ker so se začeli nekateri potem posmehovati, izdal je nov oglas, v katerem je vabil k prestopu in obljubil, da bo isto storil tudi sam ob obletnici prvega zborovanja. Kako je tudi takrat storil, je znano, in dasi je potem res prestopil, 10.000 jih še danes nima!

Katoličani smo se od začetka ne malo bali, in to po pravici. Dan na dan so pisali časopisi o tem; zaneslo se je v vse sloje; uradniki, univerze, gimnazije, vse je simpatizovalo s to mislijo, nazadnje so pa seveda še judovski listi z njimi potegnili.

Da so vseučiliščniki z navdušenjem pozdravili »Proč od Rima«, se samo ob sebi razume. Na Dunaju so obhajali »prvo protirirsko demonstracijo« 10. in 11. decembra 1897. Po stari dijaški navadi so mnogo govorili in pili. Slovesno so takrat obljubili Nemci in — judje, da hočejo odslej pretrgati vsako zvezo z Rimom, da hočejo v kratkem vsi prestopiti v pravo Germanom pri-

jazno vero itd. Kako so držali besedo, se ne ve, vendar sodimo, da so že drugi dan pozabili na vse obete in zveze z Rimom jim itak po večini ni treba držati.

Tudi v gimnazije se je kmalu zanesel ta duh, po nekaj so pripomogli profesorji, po nekaj učenci sami. Da šolske oblasti niso bile nasprotne, nam priča mnogo gimnazijskih društev »proti vplivu Rima«: v Brnu »Gothia«, v Novem Jičinu »Libertas«, v Lincu »Ostmark«, v Inomestu »Germania« in tudi na Dunaju ima vsaka gimnazija svojo »Zavezo«. Ni tedaj čudno, če abiturijentje iz teh gimnazij ne silijo v semenišče.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. aprila.

»Fremdenblatt« za razpust dunajskega mestnega zbora. V zadnjem času izkazuje oficijozni »Fremdenblatt« celo vrsto ljubeznivosti v njenih pravicah »prikrajšani« židovsko liberalni klikki. Med drugim pride tudi do zaključka, da je res najbolje, ako se razpusti sedanji občinski zastop. Zato govori baje zopet nov razlog. Ako se namreč izvrše samo dopolnilne volitve, bodo sedeli v mestnem zastopu možje, izvoljeni po dveh različnih sistemih. To bi vodilo baje do raznih neprilik. Poleg tega bi bilo do 10.000 dosedanjih volilcev II. razr. za štiri leta oropanih volilne pravice, ker bi volil sedaj samo II. razr., ti so pa po novem redu premeščeni v I. razred. Nasprotno bi pa prišlo in volilo v II. razredu 20.000 novih volilcev, ki imajo že sedaj svoje zastopnike v III. razredu. To bi bilo kajpada neizmerno krivično. Kaj neki bodo še vse iztuhtali židovski liberalci in oficiozi v njihovi službi?

Volilna reforma za praški mestni zastop. Po vzgledu dunajskega mestnega zbora se je tudi praški mestni zastop pod županovanjem Staročeha dr. Srba v zadnji seji ojunail ter po daljši temeljiti razpravi spremenil občinski volilni red ter poleg dru-

LISTEK.

Nevesta.

Spisal F. Jen.

Oh, kaj je svet! Vsi poznamo to dolino solz, vsi poznamo zemeljske križe in težave, in vendar se vsi tako trdovratno držimo življenja, ki nas veže na zemljo. Umreti nam se neče. Ne, umreti ne; ah, težko je oditi od tu, od sveta, ki je vsejedno lep, četudi je namočen s solzami in znojem. Oh, lepi so ti beli dnevi, prelepi, kadar posije solnce, in zažari vesoljni svet v zlatu, in nebo zagori in oblaki se pozlate. Oh, vendar je krasno na svetu, četudi je težko življenje, četudi preži za vsakim korakom na nas smrt, in nas spremlja, bodisi, kadar nam je solzno lice, bodisi, kadar smo na pragu sreče, kadar se odpira pred nami novo življenje, nov svet.

Smrt nas zvesto spremlja, da — smrt!

Bitencu je umrla žena, s katero je živel komaj eno leto skupaj, in zdaj se je ženil v drugo. Drugače mu tudi ni bilo mogoče. Imel je čedno posestvo, precej njiv in travnikov, zlasti jako lepe gozdove, zasejane z visokimi, temnimi smrekami. Ah, lepo se mu je zdelo hoditi po zaraščenih gozdih in ogledovati zeleno drevje, ki je kipeló mogočno

v jasni zrak. In te smreke, tako ponosne in vitke, so bile vse njegove; hodil je od ene do druge, in jih meril zadovoljno z očmi, — bil je ponosen nanje.

Poslopja in pohištva pa ni imel lepega, tega ne bi mogel trditi nihče; oboje je bilo že staro, leseno, in treba je bilo misliti vse-kakor, da se postavi novo. Ta misel je tudi Bitenca večkrat mučila, in pričel bi bil že s popraviljanjem in zidanjem, da mu ni umrla žena. Potem pa je za nekaj časa odložil te misli, in prišle so nove, ne manj težke, — kako naj se oženi v drugo.

No, Bitenc ni bil ravno grd človek, star tudi še ne preveč, in tako bi bil dobil prav lahko nevesto, da ni gledal toliko na denar. Ponujale so se mu lepe in nelepe, mlade in stare, le dovolj bogate ni bilo nobene. A Bitenc ni bil mož, ki bi takoj omagal.

Daleč tam za Savo nekje se mu je nasmejala sreča.

Srakarjevo hčer iz Potoka je menil vzeti. Dvakrat je bil že tam, se zmenil z dekletom, ki je bila takoj pripravljena zamenjati prstan z njim, govoril je tudi že z očetom, in stvar je šla še precej gladko. Prihodnjo nedeljo pa so imeli določeno, da se končno dogovore.

Prišla je nedelja, in Bitenc se je odpeljal na obisk; bil je gotov, da opravi dobro.

A stari Srakar je bil trd, in ni bil nikakor namenjen dati več, kot je bil sklenil.

»Devetsto dam, pa ne krajcarja več, in kravo, kot sem obljubil, in balo, kot se spodobi. Pridam pa ne krajcarja več!«

»No, en stotak še primaknite; pomislite, na kakšno lepo posestvo pride vaša hči, pomislite tudi, da bodem moral zidati!«

»To je tvoja stvar, še to je preveč, kar sem obljubil, a kaj mi bo ostalo za druge otroke?«

»Dovolj bode še za vse.«

»Kaj dovolj, dovolj ni nikdar, to veš najbolje ti; prvič si priženil lepe denarce, in zdaj hočeš mene oskubiti do golega.«

»Saj ne mislim tako hudo oče, ali en stotak še dajte, da potem vsaj lahko rečete ljudem: Franci sem dal tisočak dote.«

»No, dobro, pridal bodem stotak, a za balo poskrbi potem sam!«

»To pa zopet ne gre, mene bi bilo sram, in tebe tudi, ne-li, Franica?«

»Da, oče, to ne gre!« — Franica je bila rdeča kot piruh, in onadva sta tudi kar žarela vročine, nekoliko vsled razburjenosti in živahnega pogovora, nekoliko vsled pitega vina, katerega je stalo na mizi še pol štefana.

Slednjič je privolil Srakar petdesetak, in zdaj sta bila navskriž zaradi teleta. Oče

je dajal kravo samo, a snubač je zahteval, da mora biti tudi tele zraven.

»Oče, dajte se vendar pogovoriti, toliko lepe mrve imam, živine mi pa vedno primanjkuje.«

»Ne, pa ne, telica je lepa, obdržati jo mislim za pleme.«

»Oh, kjer je krava, tam naj bo še tele!«

»Ne, pa ne!«

Srakar se ni dal več omajati, snubač tudi ni hotel odjenjati, tako da sta se pozno na večer ločila, oba precej razburjena. Bitenc je sedel na voz in se odpeljal navidezno jezen, v resnici pa popolnoma zadovoljen s svojim vspehom. — »Ah, dosegel sem več, kot sem mislil; bala bode vredna gotovo poldrugsto«. To je mislil mej potoma.

Delala se je že noč, a imel je mladega, brzega vranca, zato je upal priti kmalu domov. Vdaril je po konju, in voz je švignil kot blisk. Vranec je bil precej plašen, zato je hotel, da bi bil čimprej doma, da bi se konj v mraku preveč ne plašil.

Vgloobil se je zopet v svoje misli. — Petdeset menj kot tisočak, bala, krava je vredna najmanj sedemdeset, ne bo slaba!

Sence so se vedno bolj zgrinjale na zemljo, drevesa so metala po tleh dolge črte in pošastne obrise v grmovju, kjer se

gega uvel tudi novo četrto volilsko skupino, v kateri imajo volilno pravico vsi polnoletni moški prebivalci, ki vsaj tri leta bivajo v praški občini. Cenzus v vseh ostalih razredih se znatno zniža, tako da volijo v tretjem razredu že vsi, ki plačujejo vsaj deset kron direktnega davka. Preosnova tega volilnega reda sicer ni kdove kako ugodna, ker s tem ni uvedena splošna, jednaka, direktna in tajna volilna pravica, manjka ji namreč splošnosti in enakosti, vendar je pa že to dobro, da je praški mestni zastop prvi, ki je posnemal dunajski občinski zastop pri uvedbi četrte volilske skupine. Kaj pa naš ljubljanski mestni zastop, kateremu je praški vzor pri vsakem najmanjšem podjetju? Ali se bo tudi pri nas dobilo toliko res liberalnih mestnih odbornikov, ki bi vsaj deloma ustregli vseobčeni izraženi želji po preosnovi volilnega reda? Vederemo! toda zdi se nam, da ima tudi liberalnost svoje meje, ako tako želi ponižni pa odločni služabnik liberalne misli.

Ruski jezik v čeških srednjih šolah. V češkem deželnem zboru vložijo mladočeški poslanci v kratkem samostalni predlog, naj se uvede v čeških srednjih šolah ruščina kot obligatni predmet. Pričakovati je tem povodom zelo burnih razprav, ker bodo nemški poslanci napeli vse sile, da pridobijo v tem vprašanju češke veleposlane, brez katerih predlog ne more prodreti. Za slučaj, da prodre mladočeški predlog, smemo pač biti radovedni, ali bo osrednja vlada tudi tako »priporočilno« spremljala dotično zakonsko osnovo, kakor tedaj, ko se je odreklo potrjenje jednakemu sklepu kranjskega deželnega zbora.

Parlamentarna kriza v Italiji bo kmalu rešena po želji Pellouxove vlade, ako je res, kar je trdil ministerski predsednik o tistih zasilnih naredbah, ki se prav za prav proizvedejo sedanji boj. General Pelloux je namreč izjavil, da vlada takoj umakne dotične načrte in »decreto legge« ako se spremeni poslovni red, ker bo potem eo ipso onemogočena obstrukcija. To se je zgodilo v včerajšnji seji, ker je večina ob odsotnosti levicarjev brez debate vsprejela dotični načrt za spremembo volilnega reda, in ako vlada še umakne prvotni povod za rogoviljenje v zbornici, potem bo vladal v italijanskem parlamentu najlepši red. O istinitosti teh mnenj in nad se bo pa vlada prepričala še le po veliki noči, ker je zbornica včeraj nastopila počitnice, in do tedaj se lahko marsikaj spremeni. Vkljub temu pa marsikdo dvomi, da bi se dali opozicijonci odpraviti tako kratkim potom.

Vspehi mirovne konference v Haagu se kažejo v vedno lepši luči. To je pokazala razprava v jedni zadnjih sej belgijske poslanske zbornice. Senator Keesen se je namreč v tej seji osmelil trdit, da so se vsi mirovni poskusi izjalovili. Zunan. min. je pa ta izraz takoj zavrnil, rekoč, da je uspeh

se ptice spravljale k pokoju, je šumelo, par vran je še letelo visoko v zraku proti bližnjim hrastom, drugače je bilo vse mirno.

Oglasil se je večerni zvon, a Bitenc je imel do doma še dobre pol ure.

»Preveč sem se zakasnil, no vsejedno; oženil se bodem pa le!« — Nategnil je krepkeje vajeti in udaril vranca z bičem, ki se je bil zbal necega kupa na cesti, se parkrat visoko vspel in prišel stopati in potiskati voz nazaj.

Bitenca je to razjezilo, vrhu tega je bil še malo pijan, zato se je nagnil nekoliko naprej in udaril z vso močjo po konju. Vranec se je divje vzpel na prednje noge, zamahnil s zadnjimi nazaj in zadel z desnim kopitom strahovito svojega gospodarja na glavo. Potem se je spustil v tek.

Bitencu se je poredila kri iz ust, se cedila po vozu in kapljala v debelih curkih na prašno cesto. Vranec je divjal naprej in vlekel po bliskoma voz, na katerem je ležal nezavedni gospodar. In smrt je plavala po vzduhu.

Slednjič so ustavili ljudje konja in prenesli Bitenca domov. Zavedel se ni več. Še tisti večer so ga deli v sveto olje in molili dolgo pri njegovi postelji. Vedeli so, da zanj ni več leka. Rana na čelu, kamor ga je bil vdaril konj, je bila smrtna.

prav imeniten, a bo dobil mejnarodno veljavo še le tedaj, ko bodo vse udeležene vlade podpisale dotične pogodbe. Minister je povedal pač ravno to, kar je trdil senator, le da je rabil nekoliko rahlejšo obliko. Po tolikem času torej niti niso odobrene prav za prav brezpomembne mirovne pogodbe. Pa saj jih niti niso odobrile male države, katere imajo pač največ interesa na tem vprašanju. Da celo nizozemska vlada, v katere prisotnosti se je vršila mirovna konferenca, ni pritislila svojega pečata na dotične pogodbe. Nizozemska vlada se izgovarja, da nima v to potrebnega pooblastila poslanske zbornice, kjer opozicija pred sklepom južnoafriške vojske noče ničesar čuti o teh pogodbah. — Iz navedenega se pač razvidi, koliko važnosti se more pripisovati sklepom mirovne konference.

Portugalci imajo denar in bodo baje brez posebnega truda plačali tistih borih 15 milijonov frankov nenasitnim angleškim kramarjem ter ne bodo dopustili, da bi se Angleži okoriščali s portugalsko posestjo v Južni Afriki. Tako je izjavil v soboto v portugalski poslanski zbornici zunanji minister, ko je poročal o znani razsodbi bernskega razsodišča. Plačati hočejo odškodnino za delagoaško železnico in to prav v kratkem. Ta izjava portugalskega zunanjega ministra se bo zdela marsikomu precej čudna, ker so bili dosedaj politiki jedini v sodbi, da Portugalcem ne preostaja drobiža. Prav verjetno je toraj, da so dobili Portugalci od Rusije, Francije in celo od Nemčije »dober svet«, naj se zadeva čim prej poravnata ter naj se vlada ne ozira na angleške zahteve glede delagoaškega zaliva. Dober svet bi pa končno vladi v Lizabonu prav nič ne koristil, ko ne bi bili deležni podporic od strani interesovanih velesil. Ako se to uresniči, Angleži vendar ne bodo neomejeni gospodarji pri imenovanem zalivu.

Knjige in časopisi.

»Zora«, glasilo slovenskega katoliškega dijaštva, je izšel II. zvezek, ki obsega naslednje zanimive sestavke: Vinko Vinič: Getzemani. — Anton Skubic: Ali dokazi, ki jih navajajo katoliški bogoslovci za netvarnost človeške duše, res dokazujejo njeno netvarnost. — J. Š.: Breznačelnost v slovenskem dijaštvu. — B. R.: Doktor. — Krilič: Srce hoče živeti! — Vinko Vinič: Libanon. — J. Sr.: Božična noč. — Glasnik: Nekaj statistike. — Prešernova slavnost na Dunaju. — Dr. Gregorij Krek. — »Zora« izhaja petkrat na leto in stane 2 K, za dijake 1-20 K. — Urednik: Anton Vadnal, stud. phil., Dunaj, IX., Porzellangasse 30. — Upravnik: Bogumil Remec, stud. phil., Dunaj, XVIII., Theresiengasse 38.

* * *

Vabilo. Številka 59 na Dunaju izhajajočega lista »Der Süden«, ki so ga l. 1898 ustanovili nekateri hrvaški in slovenski

Tako nenadna nesreča je pretresla vse in jim obudila žalostne misli.

»Kdo bi si mislil kaj takšnega, na, še pred dvema urama zdrav in vesel, zdaj pa že bolj mrtev kot živ«, — je govoril star sosed.

»Na ženitev je mislil, za posvetno je preveč skrbel, a smrt ga je prehitela!«

»Da, da, nihče ne ve, ne dneva, ne ure!«

»In takšno lepo polje ima, takšnje njive, in v gozdih smreke.«

»Čemu mu je zdaj vse to, čemu gozdi? Druzega ne potrebuje več kot ene smreke, da mu iztešemo zadnjo posteljo.«

Tako so govorili navzoči, a ranjenec jih ni čul, ni razumel. Pomračil se mu je um in govoril je čudne stvari o nevesti in o ženitvi:

»Ah, moja nevesta je bogata kot žlahtna gospa, in njena obleka je svilena, in njeni čevljički so srebrni. To bo lepa ženitev, angeljci bodo prišli iz nebes in zagodli tako lepo, da se bode moja nevesta le smehljala. Ah, to bo nebeška muzika in harmonike bodo pele in klarinet bode piskal, in moja nevesta...«

Briznila mu je vnovič kri iz ust, moči so mu pešale, oči steklenele.

In prišla je in ga poljubila nevesta, bela

poslanci, naznanja, da bode od 1. aprila počenši izhajal kot tednik vsako soboto.

Akoravno bodo vsled tega stroški večji, se naročnina listu ni zvišala.

Izdajatelj lista storili so ta korak z ozirom na to, da vsled vedno ljutejšega narodnega boja gradivo, ki ga je priobčevati, ogromno narašča, da se politični položaj čisto spreminja, največ pa še zaradi tega, ker je ravno sedaj nujno potrebno, da se čisto in odločno povdarjajo opravičene težnje za narodni obstoj slovenskega življa, za celokupnost hrvatskega in slovenskega naroda. Nujno je tudi treba podajati popolnejšo sliko političnega, kulturnega in gospodarskega življenja obeh narodov stranemu svetu in višim odločilnim krogom.

Da ta list postane tednik, želeli so že davno njega mnogoštevilni prijatelji. Bodrili so ga k temu z duševnim in gmotnim podporanjem, pridobivali so mu požrtvovalnih in vestnih naročnikov. Izdajatelj lista navdaja tudi nadeja, da če list izhaja kot tednik, bodo se vrste njegovih naročnikov znatno pomnožile, pa tudi krog marljivih sodelavcev razširil. Listu mora v bodoče biti tudi zadača, da strokovno ocenjuje vsak važen pojav kulturnega in gospodarskega napredka obeh bratskih narodov, zlasti velja to o literaturi, umetnosti. Zaradi preskromnega prostora tega list do sedaj ni mogel. Da list ugaja, pričajo mnogoštevilna priznanja od raznih strani, da se njegov glas v viših krogih uvaža, zatrjujejo važni politični krogi; vse pa dokazuje, da list kolikor toliko ustreza svojemu namenu.

Zasluga, da se je mogel ta list tako hitro razširiti, gre posebno našemu vrlému časništvu (oba slovenska dnevnika sta celo pri ustanovitvi dala naslove svojih naročnikov na razpolago.) Hvaliti je pa tudi mnogokatero odlično rodoljube, ki delujo s živo besedo in vstrajno za duševno in gmotno ojačanje lista. Nekateri ljubitelji lista so celo prej, preden je list postal tednik, sami od sebe pošiljali več nego znaša naročnina. Vsem bodi izražena najtoplejša zahvala! Upravištvu lista bode prostovoljne darove v prosep za ojačenje lista tudi v bodoče hvaležno sprejemalo.

Na temelju resnice in pravice bode to glasilo kakor do sedaj tudi odslej seznanjalo tuji svet in višje kroge, v katerih šteje že mnogo bralcev, da tudi vestnih naročnikov, — z našimi narodnimi težnjami in odnosi, neustrašeno bode pobijalo neresnico, katero razširjuje o Hrvatih in Slovencih sovražno jim časopisje, odkrivati hoče brezozirno grozne krivice, ki se gode teptanima narodoma; boriti se tudi hoče odločno za celokupnost hrvatskega in slovenskega naroda. Potegoval pa se bode tudi nadalje ta list za toliko potrebno slovansko vzajemnost. Ta naj preide od besed do vzajemnega dela!

Da li bode obstoj tega za hrvatske in slovenske interese na Dunaju ustanovljenega edinega tednika osiguran, ni dvomiti, ako mu zvesti ostanejo vsi stari naročniki, ako vsak rodoljuben Hrvat in Slovenec po svojih močeh napram listu stori svojo dolžnost, da se sedanje število naročnikov izdatno pomnoži.

Rojaki! Dajte mlademu, neustrašenemu sobojevniku na publicističnem polju, ki stoji kot pogumen vidok na zelo važnem mestu, sredstev, da se ohrani, ojači in vstraja! Razširjajte list mej prijatelji in znanci! zahtevajte ga v raznih društvi, gostilnah in kavarinah. Če se to zgodi, bode bodočnost lista na veliko korist hrvaškega in slovenskega naroda osigurana! — Naročnina znaša za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krome. Naročnino, pisma itd. pošiljati je na Dunaj, I. Plankengasse 4.

Dunaj, 29. marca 1900.

Za uredništvo in upravištvu
Jak. Pukl.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. aprila.

Deželni zbor kranjski ima jutri dopoldne 5. sejo. Na dnevnem redu so mej drugim razna poročila finančnega in upravnega odseka.

Javno predavanje. Opozarjamo na današnje javno predavanje č. g. kanonika dr. Fr. Lampeta. Predavanje se prične točno

Ljubljanski obč. zastop. Precej časa je včeraj poteklo, da je prišlo zadostno število obč. svetnikov skupaj. Še-le ko so menda notarja Gogola poklicali po telefonu, se je mogla prirediti seja. Mestni občini ljubljanski se je podelilo dovoljenje za gradnjo jubilejske ubožnice. Novo čast je obč. svet podelil Eliji Predoviču in Jožetu Turku. Izvolil ju je v komisijo za nabor konj, ki se prične prve dni maja. Za mnoge napade radi mestne vožnje naj bode gg. občinskima svetnikoma to zaslužno odlikovanje v primerno zadoščenje. Vdova po dolgoletnem mestnem delavcu Barbara Avguštin je prosila za malo pokojnino. Odbilo se ji je, ker ni uradniska vdova. O tej priliki je izdal župan socialno delujočo moč mestnega magistrata. Povedal je, da mu je včeraj g. svetnik Podgoršek izročil načrt za starostno preskrbovanje mestnih delavcev in da bode ta načrt obč. svetu predložil, kadar se prepriča, da je izvršljiv. Prav je, da je župan to povedal — sedaj se vsaj noben občinski odsek ne bode mogel več bahati s socialno modrostjo. Poročalo se je, da vlada ne da brezobrest. posojila na grofice Stubenbergove ustanovo oziroma na zgradbo, ki se je pričela graditi, ako se prej ne vknjiži. Določilo se je preskrbeti zadolžnico in preskrbiti vknjiženje. Mestni hranilnici se je dalo naknadno dovoljenje za zvišanje obrestne mere pri nekaterih posojilih, odbila pa se je nje prošnja, da bi pri menjičnih in lombardnih posojilih sama vzviševala obrestno mero na 6 odstotkov ali pa na visokost avstro-ogerske bančne rente. Ivan Globočnik je zopet vložil priziv proti prepovedi uporabe klonice pri njegovi tovarni za žične žblje. Magistrat je hotel sitne večne rekurze g. Globočnika nagraditi že s kaznijo 20 gld., pa je vlada rekla »ne boš«. Odklonjeno. — Prišli ste na vrsto dve stavbinski poročili. Namestu svetnika Žužka bi moral poročati dr. Hudnik. Dr. Tavčar, ki je bil včeraj zelo siten in je celo županu nagajal, ko je srbal mej sejo vodo, je protestiral, ker so mu neznane tehnične zmožnosti dr. Hudnika, ki je vsled tega odstopil od obeh poročil. Dr. Tavčar bi imel torej včeraj znamenit vspeh, da ni župan bil drugačnega mnenja. Poročilo o odobrenju nivala za del Gradišča je sicer prepustil bodočemu poročanju svetnika Žužka, o kanalizaciji Zaloške ceste do gluhonemnice dalje se pa ni hotel podati. Prepustil je predsedstvo dr. Bleiweisu in poročal sam. Dr. Tavčarju je to tako sapo zaprlo, da je klonil glavo pred tehničnimi zmožnostmi župana Hribarja. Betonski kanal bode veljal 13.772 kron, 2000 kron bode prispevala vlada. Vsprejet je bil predlog, da se kanal izvrši letos, plača pa drugo leto. O zadevi prispevka za konjsko bolnico je poročal obč. svetnik Bleiweis. Občno muhanje je povzročil njegov izrek, da menda kmetijska družba trdi, »da se bodo ljubljanski gospodarji v največji meri posluževali te živinozdravnišnice«. Stroški za ustanovitev bi znašali 25.000 kron. Občina bi prispevala k ustanovnim stroškom s 5000 kronami, ker bi v prvi vrsti imela okolica dobiček od naprave ne pa mesto, hoče biti pri organiziranju zastopana po svojem zastopniku in bo prispevala tudi k letnim stroškom, ko se določijo. Zastopnik občine tudi pri konjski bolnici bode skoro gotovo zopet Jožef Turk. V mestno klavnico se bode upeljal telefon. Prošnji Cirila Kocha za znižanje uporabe vode se deloma ugodi. O računskem sklepu mestnega vodovoda je poročal obč. svetnik Šubic, ki je povedal tudi, koliko vode se porabi v Ljubljani. V Klečah se jo je vzdignilo 969.445.000 litrov. Ako bi to vodo natočili na prostor, kakoršen je Zvezda, bi stala voda 84 metrov visoko, ako bi napeljali od Ljubljane do Kranja strugo široko 20 metrov bi bila voda v strugi visoka 2 metra. Povedali bomo tudi, koliko konj bi moral imeti, Božev Pepe, ko bi se mu oddala vožnja te vode, ker je tudi to izračunal obč. svetnik Šubic. Prebitek vodovoda znaša 29.863 kron. Dohodkov je imel 141.230 kron 94 vin, stroškov 114.227 kron 27 vin. Mestna hranilnica je imela v preteklem letu, kakor je poročal obč. svetnik Senekovič, prometa v l. 1899 29.304.125 kron 41 h. Bilanca kaže pri upravnem premoženju 47.459 kron 12 vin. Rezeruni zaklad znaša 249.138

g. Petričiču se je izrekla zahvala, pa tudi g. Gogola je dobil pohvalo, da tako nesebično opravlja pri hranilnici notarska opravila. Obč. svet je pozval hranilnico, da zgradi svoj dom na mestu nekdanje Vilharjeve hiše na sv. Petra cesti. Magistrat-nemu tajniku dr. Jahnu se je dovolilo stopiti v stalni pokoj.

Goriški deželni zbor se je, kakor smo že poročali, po dolgem presledku šel zopet v ponedeljek. Te seje se je udeležil tudi ces. namestnik za Primorsko. To je menda prvi slučaj, odkar obstoji goriški deželni zbor. Dež. glavar dr. Pajer je pozdravil poslance samo v italijanskem jeziku in zaklical na presvetlega cesarja s trikratnim »eviva«. To preziranje slovenskih poslancev in njihovih volilcev, ki tvorijo večino prebivalstva v deželi, je dalo povod interpelaciji, katero so slovenski poslanci v drugi seji, isti dan zvečer predložili na dež. glavarja. V interpelaciji so naglašali, da obsojajo tako postopanje in se čutijo žaljene, ker so italijanski poslanci kar na svojo roko nujno predlagali, naj se po posebni deputaciji pre-svetli cesar povabi, da povodom 400 letnice združenja goriške grofovine s svojo prisotnostjo počasti glavno mesto dežele. Deželni glavar se je izgovarjal, da je on poslanec le laških volilcev. Da, ali dr. Pajer je dež. glavar in kot tak je dolžan, da s slovenskimi poslanci govori slovenski, a z laškimi naj govori, kakor mu drago. Bivši dež. glavar grof Fr. Coronini je bil v tem oziru taktnejši. V finančni odsek so bili izvoljeni: Dr. Verze-nassi, Locatelli, Mighetti, Panigai, dr. Gregorčič, Berbuč in dr. Rojic; v pravni odsek: Dr. Marani, dr. Egger, Valentinis, Verze-nassi, dr. Tuma, Grča in Muha; v peticijski: Dottori, Michielli, Venuti, dr. Abram, Gabršček, Lapanja, dr. Gregorčič. V deputacijo, ki se pojde pokloniti presv. cesarju na Dunaj, so izvoljeni baron Locatelli, dr. Venuti, dr. Gregorčič in Berbuč. Prihodnja seja je jutri.

Štajerski deželni zbor je imel včeraj redno sejo. Razne peticije so bile izročene odsekom in nekaterim občinam je dež. zbor dovolil zvišati obč. priklade.

Ljubljanski župan se je danes z brzovlakom odpeljal na Dunaj.

Imenovanje. Pravni praktikant pri deželni vladi v Ljubljani Ivan Vrančič je imenovan avskultantom.

Umrl je tukajšnji mizarski mojster Vinc. Hanzel, ki je bil znan v širših ljubljanskih krogih.

Burno volilno gibanje v tržaški okolici. Čim bolj se bližajo volitve v okolici tržaški, tem bolj je vznemirjena okolica tržaška. Z Lahi so na delu tudi narodne izdajice. Na nedeljskem shodu »Edinosti« v drugem okraju je zborovalec Grdol pital slovenske kandidate s »šemami«. Ljudstvo mu je primerno odgovorilo in kandidatura dr. Rybača je bila vsprejeta z navdušenimi živio-klici. Včeraj zvečer je odbor »Edinosti« izdal oglas na volilce. Od laške strani kandidira v prvem okoliškem okraju znani Bannelli. V petem okraju namerava baje kandidirati Burgstaller in Lahoni raznašajo vest, da se je njemu na prilog odpovedal slovenski kandidat Goriup, kar je pa seve nersamna laž. V šestem okraju bo laški kandidat ribič Cuman, v četrtem okraju se poleg kandidature župnika Jurizze čuje tudi kandidaturi tovarnarja Ritterja-Zachony. V drugem, tretjem okoliškem okraju Lahi še vedno skrivajo svoje kandidate. Volitev v okolici se vrši v nedeljo. Bog podvoji moč slovenskih stražarjev in daj jim v pravičem boju blagoslov in vseh!

Volitve v Trstu. Pri včerajšnji volitvi II. razreda je bilo izvoljenih vseh 12 kandidatov »Associazione progressista«.

Nemški igralci na begu. Kadar se bliža nemškemu gledališču konec sezone, tedaj še pred zaključkom sezone jemlje noči mnog igralni nemški talent, ki tu ne zapusti prav nič proslavljane nemške kulture, pač pa polno dolgov. Tako je tudi včeraj zginito iz Ljubljane zopet pet nemških igralcev in igralk.

Nemško gledališče v Ljubljani letos zapusti ravnatelj Schlesinger. Namestu njega pride nemške drame kazit neki Wolf iz Merana.

hovna, ne križa. Nekaj ga je pa vendar le strah. Včeraj je »Narod« podal znamenito izpoved: »Ko se oglasi frančiškanski zvonček, ki pri zvonjenju tako neusmiljeno cvili, da človeka, ki to sliši, strah spreleti«. Da, da mrliški zvonček bode zapel še marsikomu, ki sedaj misli, da je nezmagljiv.

Z vrhniške železnice. C. kr. privil. družba južne železnice je v sporazumu z upravnim svetom lokalne železnice Ljubljana-Vrhnika opustila nakladišče Log in dovolila, da se odprava oseb in prtljage oskrbuje po doplačilu na sprevoznike.

Iz Idrije se nam piše, da je bil v jami precejšen strah, ko se je nekemu delavcu obleka unela. Globoko pod zemljo je namreč silno vroče, zato vso zgornjo obleko odlože. Ali je pustil jamsko svetilnico preblizu obešene obleke, ali je bilo kaj drugega vzrok, se ne ve. Zgorela je srajca, telovnik, kratka suknja in klobuk; posoditi so mu morali drugo obleko, da je mogel domov. Dim pa se je razširjal daleč po predoru, da so tudi drugi delavci bili v strahu, da jih zaduši, ako se ogenj hitro ne omeji. Je sicer že minulo nad 50 let, ko se je enačto skoraj začelo, a žalostno končalo. Dne 3. novem. 1846. so se unele trske v jami, nato pod porni les in je zadušil 17 delavcev. Niso mogli drugače pogasiti ognja v rovu, kakor da so napeljali vodo v jame in vse na istem oddelku poplaval. Železna piramida na našem pokopališču grobni spominek zadušeni delavcem — od istega časa svari rudarje, kako previdni naj so tudi pod zemljo.

»Domovina« je bila včeraj zopet zaplenjena radi notice »Proti naši trgovski zadru-gi »Merkur«.

Država je podedovala po umrlem baronu Reineltu štiri milijone kron.

Dve državni ustanovi. Dve državni ustanovi v znesku letnih 168 kron sta razpisani za gimnazije v Istri, ki se hočejo posvetiti duhovniškemu poklicu. Prošnje je vložiti do 15. t. m. pri škofiškem ordinarijatu v Trstu.

Žrebanje srečk. Pri predvčeršnjem žrebanju Rudolfovih srečk je dobila glavni dobiček 30.000 K vrsta 3920 št. 31; 6000 K vrsta 3160 št. 45; 2400 K vrsta 3892 št. 41. — Pri žrebanju Tisinih srečk dobi glavni dobiček 200.000 K vrsta 3727 št. 28, po 2000 K pa vrste ozir. št.: 402—2, 587—69, 2159—15, 2728—25 in 3496—23.

Društvo županov v ljubljanskem okraju. Vladi so se predložila v potrjenje pravila tega novega društva.

Pijanček na magistratu. Včeraj so z vozičkom prepeljali na magistrat Andreja Zeleznikarja, ki se je na Poljanah tako napil, da ni mogel stati na svojega rojstva nogah ter se je pri padcih močno pobil na glavi. Krvaveč je menda na policiji zapel: »Ko bi bil jaz policaj, kaj bi naredil jaz? Štrajkal bi noč in dan — lumpom za »špas«. Radi te pesmi bode na magistratu baje hudo kaznovan.

Pameten načrt je imel včeraj drvar Janez Žakelj. Prišel je v gostilno k Žerovcu na sv. Petra nasipu ter zahteval pijače in jedi. Ko se je napapal in napupal, se je hotel zmuzniti iz gostilne. Natakario imajo ondi zelo uljudno, ki ne pusti nobenega gosta iz gostilne brez plačila. Tudi Žakelj ji je prišel v krempeljčke, kar ga je tako jezilo, da je prišel s steklenico udrihati po mizi. Stražnik je naredil konec njegovi razburjenosti. Žakelj se bo za ceho 2 kronic postil na magistratu.

Sleparska predrznost. Neki, bržkone v Ljubljani bivajoči slepar je oddal minuli teden v Radovljici na pošto nefrankovani pismi na dva župnika na Sp. Štajerskem. Originelna pumparija se tako-le glasi: Spoštovani gospod! Ne jemljite mi v zlo desi predrznen Vas nadlegovati ali stvar je nujna, — ». O veni, veni umicus meus! Sicut cervous desiderat aquanu fonteam sic desiderat anima mea te carissime mi fratre!! prosim pomagajte gotovo z 30 fl. do 7. IV. 1900. Ako ne dobom pravočasno, potem O, Tempore, o mores ali ura zamujena — Ob-serva auctoritatem sacerdotibus!! —!!! sra-mujem se ker sem tako prepadu, več ust-meno ko Vam povrnem in se zahvalujem bog na zdrav. — Ker je mogoče, da se je »tako zelo propadli«, kakor pravi sam o

pismo — avarimo s tem vse, naj se ne ujemo na te limanice.

Na tukajšnji pošti so neznani zlikovci v teku dveh dnij že dvakrat razrezali blazine, ki so pripravljene za udobnost stran-kam. Škoda je znatna. Policija zasleduje storilce.

Kap zadela je včeraj v Godčevi gostilni na Žid. stezi na jezik ključavničarskega mojstra Andreja Uraniča iz Hilšerjevih ulic. Rešilna družba ga je prepeljala v njegovo stanovanje.

Nepreviden kolesar je včeraj na Mar-jinjem trgu podrl na tla neko staro ženo.

Samomor. Mihael Bergant, posestnik v Dragomelju, je skočil v Bistrico. Njegov zna-nec mlinar Karol Zajc, ki ga je spremljal, ga ni mogel rešiti iz valov.

Čudežna zdravila. Radi prodaje pre-povedanih zdravil se je te dni ljubljansko so-dišče pečalo cel dan s 14 prodajalci mazači. Bili so obsojeni na globo 20 do 40 kron.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 4. aprila. Socijal. dem. so včeraj priredili 19 protestnih shodov proti dunajski volilni reformi. Psovali so Luegerja, o denarjih za češki štrajk niso omenili nič. Na raznih shodih je prišlo do izgre-dov, ker so prišli na shode tudi kršč. soc.

Gorica, 4. aprila. Deželni zbor se bode v prihodnji seji bavil z zvišanjem takse na 20 K pri hektolitr žganih pijač. Dežela dobi tako 19.200 K več.

Praga, 4. aprila. Vsi češki listi srdito napadajo novo Masarykovo stranko realistov in šibajo, da se je dobila češka frakcija, ki se je spravila s centralisti in prezrla pravice češke krone.

Plzenj, 4. aprila. Tu so pričeli stavko pekovski pomočniki.

Lvov, 4. aprila. Oče državnega po-slanca vitez Bogdanowicza se je ustrelil.

Berolin, 4. aprila. Okolu sto čeških delavcev mora zapustiti Rotenbach pri Gottesbergu vsled določila vladnega za-stopnika.

Pariz, 4. aprila. V zbornici je pred-lagal Chaplus. da se otvoritev razstave preloži, ker razstava še ni povse dogo-tovljena. Zbornica je predlog odkloni a s 357 proti 58 glasovi.

Vojska v Južni Afriki.

Angleški maršal je tako dolgo odlašal s svojim prodiranjem proti severu, da je to Burom že presedalo in sklenili so mu iti naproti. Pričeli so z ofenzivo, akoravno je dejanski niso izvedli, ker so se na najugod-nejem mestu poskrili ter pričakovali nasprot-nika. Angleži so res prišli v nastavljeno past ter poleg 200 do 300 mož prepustili Burom sedem topov in baje 200 vozov, o katerih pa Roberts še vedno upa, da jih dobi nazaj; nima jih seveda še ne. Še le po tej veliki izgubi se je ojunčil general French in s 13.000 možmi hitel na pomoč. Njegov in tovariša Colville trud bo pa bržkone brez vspešen, ker imajo Buri v posesti tako ugodne pozicije pri Bloemfonteinskem vodo-vodu, da se lahko ustavljajo napadom od treh strani.

Prejšnje pozicije pri Thabanhu so torej zamenili z mnogo boljšimi. — Tudi iz Ma-fekinga poročajo, da so Buri vnovič odbili Plumerjev napad, in brez pomoči ne opravi ničesar. Ta pa s severa ne more priti, ker je ni, na jugu pa straži prehod pri Warren-tonu 6000 dobro zavarovanih Burov.

Kakor se kaže, zadnjega aprila letos ne bo še noben general v Pretoriji vabil k obedu, akoravno je pred nedavnim Roberts še resno računal na tak vspeh.

London, 14. aprila. Roberts brzo-javlja 2. t. m.: Akoravno se niso vršili nikaki boji, odkar sem poslal zadnjo brzojavko, so ostale vendar posamne čete v dotiki s sovražnikom (!). — Iz-gube angleških čet v boju pri vodo-vodni napravi: trije častniki ubiti, štirje ranjeni, tri pogrešajo.

London, 4. aprila. Iz Buschman-skopa poročajo 2. aprila: Buri so še vedno v posesti vodovodnih naprav. — Včeraj popoldne je streljala nanje an-gleška artilerija. Ko so pa tudi Buri

London, 4. aprila. Maršal Roberts brzojavlja iz Bloemfonteina 1. aprila: Obiskal sem kraj pri Spruitu, kjer so Buri zajeli naše čete. Prizor je grozen. Trupla ubitih konj, razbiti vozovi in razne priprave pokrivajo tla. Sem in tje leže ubiti vojaki. Jedni bateriji se je posrečilo ulti. Sovražnik ima pet ubitih in devet ranjenih.

London, 4. aprila. Iz Bloemfon-teina poročajo 1. aprila: 19. angleška brigada je hitrim korakom dospela na mesto, kjer so bili skriti Buri, ter pri-čela boj. Sovražnik se je umaknil. Močno bursko četo, došlo iz Ladybranda, ki se je pomikala proti vodovodni napravi, je general French s konjico skoro de-cimiral. Tu nihče ne dvomi, (!) da An-gleži dobe nazaj topove in vozove.

London, 4. aprila. Reuterjev urad poroča iz burskega (?) tabora pri Smal-deelu (ob železnici sredi mej Bloemfon-teinom in Kronstadtom) 30. marca: Mej Brandfortom in Bloemfonteinom so se bili vroči boji. Burska poveljnika Ermelo in Akkerstroom sta napadla 7000 An-gležev ter jih zapodila v beg. Ranjenci, došli v Smaldeel, pripovedujejo, da se je bil boj na celi črti. Angleži so ope-tovano napadli, a so se morali vselej umakniti. Buri so pridobili na terenu. Konečni uspeh ni znan. Buri so izgubili 9 mož. — Poznejša poročila iz Brand-forta javljajo: 2000 Burov je napadlo 3000 Angležev z velikim uspehom; ko so pa dobili Angleži pomoč 13 000 mož (!), so se Buri umaknili z neznat-nimi izgubami.

Umrli so:

2 aprila. Ivan Sluga, tesarja sin, 11 dni, Karo-linska zemlja 25, življenjska slabost.

V bolnišnici:

30. marca. Leopold Povše, posestnika sin, 4 leta, davica.

31. marca. Pavla Nič, tapetnika hči, 1 leto, je-tika — Ivan Pernat, gosti, 76 let, ostarelost.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 3. aprila 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad . . .	gl. 7 83	do gl. 7 85
» » maj-juni . . .	7 83	» » 7 84
» » jesen . . .	8 04	» » 8 05
Rž za pomlad . . .	6 85	» » 6 86
» » maj-junij . . .	6 87	» » 6 88
» » jesen . . .	7 01	» » 7 02
Tursica za maj-junij . . .	5 82	» » 5 83
» » jul.-avgust . . .	5 92	» » 5 94
Oves za pomlad . . .	5 39	» » 5 40
» » maj-junij . . .	5 41	» » 5 42
» » jesen . . .	5 71	» » 5 72

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pada-vina v 24 urah v mm.
3.	9. zveč.	735,5	22 p.m. svzh.	pol oblač.		
4.	7. zjut.	735,5	—2,0 sr. jzah.	oblačno		0,0
	2. popol.	733,1	6,9 m. jzah.	del. jasno		

Srednja včerajšnja temperatura 14° normale: 7,3°.

Kemične barve za sobne slike, za zidarje ima trdka **meljne barve** BRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice, v največji izbiri v zalogi — Cene so n. zke. 228 14 11—11

Na prodaj

sta dve postelji, še malo rabljeni, iz trdega lesa, z madroci na peresa, in jedna omara. — V Ljubljani, Linhardove ulice 6.

327 1—1

Tužnim srcem naznanjamo, da je Bogu vsegamočnemu dopadlo poklicati v boljše življenje našo iskreno ljubljeno sestro, ozi-roma teto, gospo

Frančiško Tognio rojena Volta

vdovo o. kr. fin. komisarja

ki je danes ob 3/4 3. uro zjutraj, previdena s tolažili sv. vere, v 78 letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb pojde jutri, 5. t. m., ob 3/4 5. uri popoldne iz hiše žalosti Vergeve ulice št. 10 na pokopališče k sv. Krištofu.

Svete zadušne mase se bodo brale v raznih cerkvah.

Drago pokojnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dné 4. aprila 1900.

Žalnoči ostali.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
170 12

Franc Zupan,

vlasuljar
v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4.
priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za
**izdelovanje vsakovrstnih moških
in ženskih vlasulj**
do najljepšega izdelka. — Nadalje vsa
umetna pletenja in kite iz lepih las.
Postrežba natančna. 49 48-23

Trgovski učenec

ki je dovršil vsaj drugi gimnazijski razred ali realko,
se sprejme pod ugodnimi pogoji v prodajalnico z
mešaním blagom.

Franc Ks. Goli,
trgovec v Idriji.

319 3-3

Stanovanje.

V Spodnji Šiški hiš. št. 172 oddajo
se v najem dva stanovanja ter jedna
klet po prav nizki najemščini. Eno stan-
ovanje takoj, drugo pa s 1. majem t. l.

Več se poizve pri 318 2-2

V. Kerzišniku, Spodnja Šiška št. 62

Klobuke in slamnike

100 snaži in po novi šegi prenareja 10-9

C. Brilli. Reselnova cesta št. 16.

2letni karpi

za vložitev v ribnjake, se oddajajo pri
oskrbnistvu grajsčine Soneške
v Hammerstiel-u; pošta Studenec-Ig.

Narodna jed

postati morajo testenine iz prve kranjske tovarne testenin Znideršič & Valenčič v
Ilirski Bistrici po njih izbornem okusu, obilnej redilnosti nizki ceni in jednostavnem pripravljanju.
Zahtevajte jih po vseh prodajalnicah jestvin. 954 18

Kurja očesa,

trdo kožo, žulje itd. odpravi urno, brez bolečin in gotovo iz-
vrstni in v vseh nedosegljivi Trnkoczy-jev obliž, ki je dobiti v „Fran-
čiškovi lekarni“ na Dunaji, V. 2, Schönbrunnerstrasse 107. Cena
60 kr., po pošti 65 kr., franko ter rekomandirano 80 kr. — po povzetju ali
če se denar (tudi v znamkah) naprej pošlje. Obliž za poskušnjo 35. po pošti
40 kr. — **Učinek zjajamčen!** — Razpošilja se točno.
V Ljubljani je dobiti v lekarni Ubald pl. Trnkoczy-ja na
Glavnem trgu št. 4. 109 20-13

Sveže, lepe

Velikonočne šunke

v raznih težah ponuja

304 6-3

J. C. Praunseiss, Ljubljana, Glavni trg št. 19.

Semena

vseh vrst priporoča trdka

IVAN PERDAN

v Ljubljani, Cesarja Jožefa trg št. 13.

Semena so bila preizkušena na kmetijsko-kemičnem preizkuševališču
za Kranjsko v Ljubljani ter za prav zanesljiva in dobra spoznana.

Trdka jamči za normalno čistost in kaljivost semen, pri
deteljah razun tega tudi, da so iste brez predenice. 308 3-3

Dunajska borza.

Dne 4. aprila.

Skupni državni dolg v notah	99-10
Skupni državni dolg v srebru	99-—
Avstrijska zlata renta 4%	98-45
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99-05
Ogerska zlata renta 4%	97-05
Ogerska krona renta 4%, 200	93-75
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	127-20
Kreditne delnice, 160 gld.	227-30
London vista	242-90
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	118-65

20 mark	23-69
20 frankov (napoleonidor)	19-27
Italijanski bankovci	90-25
C. kr. cekini	11-38

Dne 3. aprila.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164-—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160-—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	200-90
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96-—
Tisne srečke 4%, 100 gld.	139-25
Dunavske vravnjavne srečke 5%	256-75

NAJLEPŠE VELIKONOČNO DARILO!

DOKTORJA

FRANCETA PREŠERNA POEZIJE

ILUSTRIRANA IZDAJA. CENA: MEHKO VEZANA 5 K. V PLATNO
VEZ. 6-40 K, V SVINJSKEM USNJU VEZANA 9 K, PO POŠTI 30 H VEČ.

IG. PL. KLEINMAYR & FED. BAMBERG

315 3-3

ZALOŽNA KNJIGARNA V LJUBLJANI.

Gostilna se dá v najem „pri Kraljiču“

v Šent-Vidu, postaja Vižmarje,

5-3 kilometrov od Ljubljane, najlepši sprehod.

Več pové samo lastnik J. C. Praunseiss v Ljubljani, Glavni
trg št. 19.

303 3-3

Glavna zaloga
za Kranjsko:

Mihael Kastner
v Ljubljani. 295 52-3

Razglas.

Veliki teden v torek, 10 aprila 1900, dopoldne ob 8. uri se bodo pro-
stovoljno prodajali

v graščini Rakovnik pri Ljubljani

grad in druga poslopja,
njive, travniki in gozdi.

Kupci se uljudno vabijo.

V Ljubljani, dne 31. marca 1900.

Lastnik:

Fran Hren.

313 3-2

161 20-13

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zrupe pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. Promese za vsako žrebanje.
Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
L. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.